

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dne 20. junija 1883.

95.

Postava od 21. maja 1883,

o napravi uradnega poslopja na Dunaji za poštno in druge dikasterijalne namene ali svrhe.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Vladi se daje oblast, v napravo uradnega poslopja za poštno in dikasterijalne svrhe na Dunaji potrebna novčena sredstva do 350.000 gld. in ne več dobaviti si takó, da se bodo od teh napravnih troškov plačevale obresti po pet od sto največ, in da se troški sami najdalje s petindvajsetletnimi letninami plačajo.

§. 2.

Vsakokratne dotekajoče letnine treba je vsako leto vpostavljeni v državni preudarek, namreč v potrebščini trgovinskega ministerstva, ter naj se nasproti dozdanja potrebščina za najmovine, ki jo državni preudarek razkazuje za trgovinsko ministerstvo, najmanj za vsoto teh letnin zniža.

§. 3.

Zvršitev te postave, katera pride v moč z dnem razglašnja, naročena je trgovinskemu ministru.

Na Dunaji, dne 21. maja 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

(Slovenisch.)

Pino s. r.

96.**Postava od 26. maja 1883,**

o napravi poslopja na Dunaji, kamer se namestijo državna obrtna šola, izobraževališče za učiteljice in šola v pripravo za šolo umetnih obrtov.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, v napravo poslopja na Dunaji, kamer se namestijo državna šola za obrte, izobraževališče za učiteljice in šola pripravljajoča za šolo umetnih obrtov, potrebna novčna sredstva do 800.000 goldinarjev in ne čez dobaviti si takó, da se bodo od teh napravnih troškov obresti plačevale po pet odstoj največ in da se ti troški sami najdalje v eno in tridesetih letninah nazaj plačajo.

Člen II.

Ta postava pride v moč z dnem zazglašenja, in nje izvršitev je naročena ministru za bogočastje in uk in pa finančnemu ministru.

V Schönbrunnu, dne 26. maja 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Conrad s. r.

Dunajewski s. r.

97.**Postava od 26. maja 1883,**

o dovoljenji dodatnega kredita za napravo odra na zvoniku v Spletu.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo v finančni postavi neprevidenega razhodka na leto 1883 dovoljuje se dodatno naslednji kredit:

Poglavje IX, ministerstvo za bogočastje in uk.

Poglavje XI, ustanovine in prispevki za katoliške bogočastne namene.

§. 2. Iznosi.

Izredna potrebščina za oder na monumentalnem zvoniku v Spletu, prvo plačilo . . . . . 20.000 glđ.

Člen II.

Zvršitev te postave naroča se Mojemu ministru za bogočastje in uk in Mojemu finančnemu ministru.

V Schönbrunnu, dne 26. maja 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Conrad s. r.

Dunajewski s. r.

98.

Razglas finančnega ministerstva od 28. maja 1883,

o nekih premenah v ravnanji in prigledu nadzora colne meje v Galiciji.

Na temelji Najvišje odloke od 23. julija 1882 postavijo se za vodbo in prigled finančno-stražne službe poleg colne meje v Galiciji počenši od 1. julija 1883 finančno-stražni višji komisarji z uradnimi okraji stoječimi v niže sledečem pregledu, kateri naj se nazivajo „ravnatelji finančno-stražne sekcije“ ter bodo neposrednje podredni tistemu finančno-okrajnemu ravnateljstvu, v katerega področji leži njih uradni okraj (finančno-stražna sekcija).

Dunajewski s. r.**Pregled**

finančno-stražnih sekcij v ravnanje in prigledovanje mejno-nadzorne službe v Galiciji.

V finančnem okraji	Uradni sedež ravnatelja finančne straže	V finančno-stražno sekcijo spadajo	
		finančno-stražni prigledni okraji	sodni okraji
Krakov	Chrzanów	Oświęcim, Chrzanów, Krakov (sela)	Oświęcim, Chrzanów, Krzeszowice, Liszki (po nekem delu), Krakov (po nekem delu)
Tarnów	Brzesko	Boclnia, Brzesko, Dąbrowa, Mielec	Niepołomice, Wiśnicz, Brzesko, Dąbrowa, Mielec
Rzeszów	Nisko	Tarnobrzeg, Nisko, Łańcut	Radomyśl, Rozwadów, Tarnobrzeg, Nisko, Ulanów, Łańcut, Leżajsk, Przeworsk
Przemysł	Lubaczów	Rawa, Lubaczów	Niemirów, Rawa, Uhnów, Czieszanów, Lubaczów, Sieniawa (po nekem delu)
Brody	Radziechów	Bełz, Sokal, Radziechów, Lopatyn, Brody, Załosec	Bełz, Sokal, Radziechów, Brody, Lopatyn, Olosko (po nekem delu), Załosec, Zborów
Tarnopol	Grzymałów	Zbaraż, Grzymałów, Husiatyn	Nowe sioło, Zbaraż, Grzymałów, Skałat, Husiatyn, Kopeczyńce
Kolomea	Skała	Mielnica, Skała	Borszczów, Mielnica

99.**Postava od 29. maja 1883,**

o časnih prostostih od pridobnine in dohodarine za pomorsko plovstvo s parnicami narejenimi v domači deželi.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Za pomorsko plovstvo z ladjami parnicami, ki se v področji kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru naredé po tem, ko obveljá le-ta postava, deljuje se, ako sestojé po vsem iz domačega železa, prostost od pridobnine in dohodarine na petnajst let, in gledé ostalih ladij na deset let od dne, katerega je izdana vpisna listina dotične ladje.

§. 2.

Izimlje se od te ugodnosti plovstvo:

- a) s parnicami, katerih vožnje država podpira;
- b) s parnicami, katere sé takrat uže delajo ali stavijo, ko ta postava veljati začne.

§. 3.

Ta postava pride v moč z dnem razglašenja ter ostane veljavna do 31. dne decembra 1887.

§. 4.

Zvršitev te postave je naročena ministroma za finance in trgovino.

Na Dunaji, dne 29. maja 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

100.**Ukaz ministerstev za finance in trgovino od 31. maja 1883,**

o zacolovanji blaga v notranjih ovijalih, na katera je postavljen col čez 15 gld. za 100 klgr. in večji nego na samo blago.

Po §. 26, točki 5 zvršitvenega propisa k avstro-ogerski colni tarifi od 25. maja 1882 (Drž. zak. št. 49) treba je pri blagu, vvažanem v notranjih ovijalih, na katera je postavljen col čez 15 gld. za 100 kilogramov in vsled tega

večji col nego na blago samo, notranje ovijalo samo za se in blago v njem biva-
joče tudi samo za se zacolovati, a če ni moči blaga odločiti od takega ovijala,
naj se oboje po višjem tarifnem postavku odpravlja. Ker vendar biva tudi takšno
blago, katero je sicer moči odločiti od svojega notranjega ovijala, a vendar tako
odločevanje napravlja težkoče in zamudo časa, dopušča se v olajšbo prometu
sporazumno z dotičnim kraljevsko-ogerskim ministerstvom za bodoče, pri blagu
v taka ovijala vloženem, kadar poslatev sestoji iz določenega, v vpovedi zapisa-
nega števila enakovrstnih, po čez tudi enako težkih škatel, kartonov itd., samo
neki del teh ovijal odločiti od blaga, da se izračuni resnična čista teža blaga
samega in pa odločenega dela ovijal, ter na to na podlogi najdene teže izračunati
skupno čisto težo notranjih ovijal in pa blaga samega, po kateri se odmerjajo
vvoznine.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

101.

Postava od 1. junija 1883,

o uporabnosti delnih zadolžnic dalmatinskega deželnega zajma od 250.000 gld. v plodonosno
nalaganje ustanovinskih, pupilarnih in podobnih glavnice.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Delne zadolžnice zajma, katerega je dalmatinski deželni zbor sklenil vzpri-
jeti v iznosu od 250.000 gld. na založbo troškov zidanja novih bólnic v Zadru,
Šibeniku in Dobrovniku in za napravo bólnice v Spletu, smejo se uporabljati
v plodonosno nalaganje glavnice od ustanovin, pod javnim nadzorom stoječih za-
vodov, po tem pupilarnih, fidejkomisnih in sodno-hranilnih noveev, in po borsni
ceni, vendar ne čez nominalno vrednost za službene in poslovne položnine
(kavcije).

§. 2.

Zvršitev te postave je naročena ministrom za notranje reči, finance in
pravosodje.

V Schönbrunnu, dne 1. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.

Dunajewski s. r.

102.**Postava od 1. junija 1883,**

dovoljujoča dodatne kredite v dovršbo prizidka in nadzidka na poslopji patologijsko-anatomijskega zavoda Dunajskega vseučilišča, dalje za notranjo uredbo in znanstveno opravo tega zavoda.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

Člen I.

V založbo nekih v finančni postavi ne previdenih razhodkov za leto 1883 dovoljujejo se dodatno naslednji krediti z uporabo do konca marnija 1885:

Poglavje XI. ministerstvo za bogočastje in uk.

Naslov 14, visoke šole.

§. 1, Dunajsko vseučilišče.

Izredna potrebščina :

V to, da se dokonča prizidek in nadzidek ali vzvišek na poslopji patologijsko-anatomijskega zavoda Dunajskega vseučilišča, poleg dela od 30.000 gld. dovoljenega v finančni postavi na 1883 še . . . . . 50.000 gld.

Izredna potrebščina :

Za notranjo uredbo in znanstveno opravo patologijsko-anatomijskega poslopja kot prvi del . . . . . 30.000 gld.

Člen II.

Zvršitev te postave je naročena Mojemu ministru za bogočastje in uk in Mojemu finančnemu ministru.

V Schönbrunnu, dne 1. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Conrad s. r.

Dunajewski s. r.

103.**Postava od 1. junija 1883,**

o napravi krila isterske državne železnice od Herpelja v Trst.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

Člen I.

Vladi se daje oblast, ob državnem trošku izdelati krilo isterske železnice od postaje Herpelje-Kozina v Trst kot lokalno železnico s pravilno medkolesno

širino za preudarjeni skupni iznos od 3,340.000 gld. ki naj veljá za največino (maksimalni iznos).

Člen II.

Izvod v členu I imenovane krilne železnice navezan je na ta uvet, da mesto Trst k troškom za-njo zagotovi prispevke, katerih novčna vrednost ne sme iznašati manj nego pet odstotkov gori po cifri postavljene maksimalne vsote.

Prispevki smejo obstati v tem, da mesto Tržaško državni upravi za napravo gori omenjene krilne železnice zastonj prepusti porabo vsega občinskega zemljišča, kar se ga potrebuje za železnico in njene stranske naprave, kakor tudi porabo obrežja v zvezo novega kolodvora s kolodvorom južne železnice, odnosno z novim Tržaškim pristaniščem.

Člen III.

Delo krila v členu I imenovanega ima se v letu 1883 začeti in v treh letih dokončati.

Člen IV.

V dopolnitev tehničnih pripravljalnih del in sestavo podrobnega projekta za krilo v členu I imenovano dovoljuje se vladi za leto 1883 30.000 gld. kredita, kateri se bode, ako bi do konca marcija 1884 povsem ne pošel, še do konca marcija 1885 smel uporabljati, a moral se bode v tem slučaju šteti tako, kokor da je dovoljen v preudarku leta 1884, torej zaračunjati za službo tega poslednjič omenjenega leta.

Iznose iz dovoljenega kredita potrebovane je za zdaj iz novcev v blagajui ležečih, a če bi se to ne smelo, z visečim dolgom dobaviti in o svojem času poplačati iz izkupila dokončne kreditne operacije, katera se napravi za zvršbo dotične železnice.

Člen V.

V oziru na kos železnice, ki ga je narediti po členu I, dodeljuje se prostost od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine v odkup zemljišča, v delo in opravo železnice, in od presnemščine, kar se je nabere pri nakupu zemljišča.

Člen VI.

Na železnocestnem kosu, ki je predmet te postave, naj državna uprava na svoj račun službo ali vožnjo vrši, ter se sme delovršba samo na podlogi dotične postave, ki bi se izdala, pr nesti na zasebnika ali na kako družbo.

Člen VII.

V zvezo delovršbe prog zahodnega omrežja državnih železnic, ki jih trga kos južne železnice od Divače do jubljanee, napraviti je z družbo južne železnice dogovor, s katerim se upravi državnih železnic dodeli pravica, pod prosto dobo taríf cele vlake ali posamične vozove v prehodnem prometu po imenova-

nem kosu južne železnice odpravljati, ali odpravljati dati plačujoč neko trdno odškodbo (železnocestni denar).

Ako se takšen dogovor do konca leta 1884 ne sklene, moči bode to pravico zahtevati potom razsvojivte.

Na postopek, katerega se je držati tudi v ovedovanji odškodbe, uporabljajo se določila postave od 18. februvarja 1878 (Drž. zak. št. 30), o razsvojitvi v naravo železnice in za delovršbo na njih, s to mero,

- a) da naj predmet razsvojitve določa tisto politično deželno oblastvo, v področji katerega leži po številu kilometrov večji del zgornje železnice in
- b) da je za določbo odškodbe pristojen sodni dvor prve stopinje v mestu, kjer ima svoj sedež pod a) omenjeno deželno oblastvo.

Odškodba ta naj obstoji v letnini, katera se, dokler bode zgornja pravica uživana, vsako leto plača družbi južne železnice in ki naj se odmerja najmanj v onem iznosu, ki se najde po primeri deleža državne železnocestne uprave na skupnem številu v dotičnem letu po Divaško-Ljubljanskem kosu od obojostanskih vlakov prevoženih osnih kilometrov vsakovrstnih vozil, če se računu v podlogo vzamejo resnični troški južno-železnične družbe za službene veje, ki jih je ona na omenjenem železnocestnem kosu oskrbovala, kolikor le-te služijo prehodnemu prometu državne železnocestne uprave, in pa s $5\frac{1}{16}$ odstotki izračunjena letna potrebščina za obresti od napravnega na zgornji železnocestni kos potrošnega kapitala in za razdolžbo ali poplačilo istega.

Člen VIII.

Ta postava stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.

Zvršitev iste je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

V Schönbrunn, dne 1. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

104.

Postava od 4. junija 1883,

o napravi trajekta v Bregenci.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukažujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, za napravo trajekta v Bregenci potrebne osnove, z razširjenjem kolodvora vred, in dobavo ladij za službo te naprave in za vožnjo ljudi

po Bodamskem jezeru potrebnih in drugih naredeb s preudarjeno vsoto troškov od 820.000 gld., ki naj veljá za največino (maksimalni iznos), ob državnem tršku zvršiti.

Člen II.

V členu I. omenjeni trajekt naj se istodobno z železnico skozi Arel goro, ki je predmet postave od 7. maja 1880 ((Drž. zak. št. 48), dodela in javni službi izroči.

Člen III.

Ta postava pride v moč tisti dan, katerega bode razglašena. Nje zvršitev je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 4. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

105.

Postava od 5. junija 1883,

o dovršbi dalmatinske državne železnice od Siverića do Knina.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, o državnem trošku narediti lokomotivno železnico kot drugotno (sekundarno) železnico s pravilno medkolejno širino od Siverića v Knin, da se dalmatinska državna železnica podaljša.

Člen II.

V dopolnitev tehničnih pripravljanih del, se posebno v sestavo podrobnega projekta dovoljuje se vladi za leto 1883 20.000 gld. kredita, kateri se bode, ako bi do konca marcija 1884 povsem ne pošel, še do konca marcija 1885 smel uporabljati, a moral se bode v tem slučaju šteti tako, kakor da je dovoljen v predarku leta 1884, torej zaračunjati za službo tega poslednjč omenjenega leta.

Iznose iz dovoljenega kredita potrebovane je za zdaj iz novcev v blagajni ležečih, a če bi se to ne smelo, z visečim dolgom dobaviti in o svojem času poplačati iz izkupila dokončne kreditne operacije, katera se napravi za zvršbo dotične železnice.

Člen III.

V oziru na kos železnice, ki ga je narediti po členu I, dodeljuje se prostost od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine v odkup zemljišča,

v delo in opravo železnice, in od presnemščine, kar se je nabere pri nakupu zemljišča.

Člen IV.

Na železnocestnem kosu, ki je predmet te postave, naj državna uprava na svoj račun službo ali vožnjo vrši, ter se sme delovršba samo na podlogi dotične postave, ki bi se izdala, prenesti na zasebnika ali na kako družbo.

Člen V.

Ta postava stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.
Zvršitev iste je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 5. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

106.

Postava od 7. junija 1883,

o dodelilih in uvetih za lokalno železnico od Hannsdorfa do državne meje proti Ziegenhalsu.

S privolitivijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

Člen I.

Vladi se daje oblast, udeležiti se dobave kapitala za lokalno železnico od postaje Hannsdorf moravske mejne železnice na Freiwaldau do avstro-pruske državne meje v stik s pruskim železnocestnim omrežjem proti Ziegenhalsu, katero namerjava avstrijska družba lokalnih železnic v Pragi, ter dodeliti iz državnih sredstev hipotekaren zajem od šeststotisoč (600.000) goldinarjev avstr. veljave.

Ta udeležba državnega zaklada navezana je na uvet, da se na 300.000 gld. preudarjeni ostanek troškov, ki ga bode še treba poleg iztržila za 4½ odstotne v notah obrestne predstvene obligacije v nominalnem iznosu od 2,400.000 gld., ki jih izdá avstrijska družba lokalnih železnic, in poleg državnega zajma za 600.000 gld., kolikor ta ostanek ni založen z nepovratnimi prispevki dežel moravske in šleske, dobavi brez obtežbe državnega zaklada, in da v slučajih, ko bi se izdali vrednostni papirji, smejo isti samo po meri, kolikor železnica dobička daje, pravico do obrestovanja zadobiti.

Člen II.

Hipotekarni zajem, ki ga država dodeli po členu I in ki se mora v železnocestni knjigi v vložku za lokalno železnico od Hannsdorfa do državne meje odpreti

imajočem se zastavnopravno zavarovati, treba je v šestdesetih (60) letih nazaj plačati z enakimi odplačili kapitala ter s pet odstotki obrestovati, ali le to poslednje samo tedaj in v tej meri, če in kolikor letni čisti donos železnice potrebsčino za štiri in polodstotno obrestovanje in istodobno črtežu primerno razdolžbo glavnice predstvenih obligacij od dveh milijonov štiristotisoč (2,400.000) goldinarjev avstr. veljave v notah, in za prej omenjena odplačila erarialnega zajma presega.

Na dolg ostale obresti erarialnega zajma naj se opravljajo iz čistega donosa železnice, ako bi ga po izplačilu tekočih obresti istega še kaj ostalo, pri čemer se vendar obresti od obresti zaračunjati ne smejo.

Člen III.

Hipotekarni zajem, ki ga država po členu I dodeli, naj se izplača v dveh polovicah, to je, vselej v iznosu od trehstotisoč (300.000) goldinarjev avstr. veljave v osmih dnevih po zvršitvi tehnično-policijskega pregleda cele železnice, tudi kosa do Ziegenhalsa, in v osmih dnevih po opravljeni državni kolavdaciji železnice, a nikakor ne pred iztečajem leta 1884.

Državna plačila naj se opravljajo na neštempljana prejemna potrdila.

Člen IV.

V členu I omenjeno železnico od Hannsdorfa do državne meje, ki naj se naredi kot lokalna železnica s pravilno medkolesno širino, dodelati je in javni službi izročiti v poltretjem letu, računeč od dne, katerega se izdā koncesija.

Člen V.

Ta postava stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.

Zvršitev iste je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 7. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

107.

Postava od 7. junija 1883,

o dovršbi železnice od Strija do Beskida.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, narediti o državnem trošku lokomotivno železnico od Strija na Skole do gališko-ogerske meje na Beskidu.

Člen II.

V dopolnitev tehničnih pripravljalnih del, v seobno sestavo podrobnega projekta dovoljuje se vladi za leto 1883 100.000 gld. kredita, kateri se bode, ako bi do konca marcija 1884 povsem ne pošel, še do konca marcija 1885 smel uporabljati, a moral se bode v tem slučaju šteti tako, kakor da je dovoljen v predarku leta 1884, torej zaračunjati za službo tega poslednjič omenjenega leta.

Iznose iz dovoljenega kredita potrebo. ane je za zdaj iz novcev v blagajni ležečih, a če bi se to ne smelo, z visečim dolgom dobaviti in o svojem času poplačati iz izkupila dokončne kreditne operacije, katera se napravi za zvršbo dotične železnice in za delo železnocestnih kosov s krili vred, ki so predmet postave od 28. decembra 1881 (Drž. zak. št. 150).

Člen III.

V oziru na kos železnice, ki ga je narediti po členu I, dodeljuje se prostost od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine v odkup zemljišča, v delo in opravo železnice, in od presnemščine, kar se je nabere pri nakupu zemljišča.

Člen IV.

Na železnocestnem kosu, ki je predmet te postave, naj državna uprava na svoj račun službo ali vožnjo vrši, ter se sme delovršba samo na podlogi dotične postave, ki bi se izdala, prenesti na zasebnika ali na kako družbo.

Člen V.

Ta postava stopi v moč z dnem, katerega se razglasí.
Zvršitev iste je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 7. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

108.

Postava od 10. junija 1883.

o pristanščini, ki jo je v pristanih avstrijskega morskoga obrežja plačevati.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vsaka ladja, katera zavozi v kako avstrijsko pristanišče, dolžna je pristanščino po določilih te postave opraviti pristojnim c. kr. pristanskim in pomorsko-zdravstvenim organom.

§. 2.

Pristanščina se za vsako posamično ladjo odmerja na podlogi nje čiste nosilnosti, katera je razvidna po propisih o preskušnji ali meritvi pomorskih ladij, danih za področje, kodar veljá le-ta postava.

§. 3.

S trenutkom, čim ladja v pristan dojde, nastane dolžnost, plačati pristanščino; vendar se dopušča, plačati jo stoprv pri odhodu ladje.

Pred nego je pristojbina plačana, ladja ne sme odriniti.

Od plovil, ki jih je vlada v najem vzela, sme se pristanščina za avstrijske pristane, katerih se je plovilo na eni vožnji dotaknilo, konec te vožnje na enkrat odpraviti, če se pomorskemu oblastvu vzvidi to dopustiti.

Za ladje, ki se v kakem pristanu razpremljajo, ali s kakega drugega razloga v treh mesecih ne odrinejo, treba je pristanščino opraviti po izteku treh mesecev, računeč od dne, katerega je bila ladja došla v pristan.

§. 4.

Pristanska pristojbina ali pristanščina iznaša, kjer ne obveljajo določila §§^{fov} 5 in 6,

a) za domača (tozemska) in tem prienačena tuja plovila, imajoča nosilnost od :

26 do 50 bečev (ali ton)	4 krajcarje	} od bečve po vpisni knjigi;
51 " 100 "	8 krajcarjev	
101 " 150 "	15 "	
151 " 200 "	20 "	
201 " 300 "	25 "	
301 " 400 "	30 "	
čez 400 "	38 "	

b) za tuje, z domačimi ne izenačene ladje 1 gld. 50 kr. od vsake bečve po vpisni knjigi (registru).

§. 5.

Ladja, katera je uže v kakem domačem pristanu kaj blaga ali samo na'ožila ali pa samo odložila ter na isti vožnji — ne dotaknivši se vnanjega vmesnega pristanišča — v enem ali v več domačih pristanih enako delo nadaljuje, opravlja v vsakem izmed pozneje omenjenih pristanov za pristanščino pri nosilnosti od

26 do 100 bečev	1 krajcar	} od bečve po vpisnici.
101 " 200 "	2 krajcarja	
201 " 300 "	3 krajcarje	
301 " 400 "	4 "	
čez 400 "	5 krajcarjev	

Enako pristojbino opravlja ladja, katera nič blaga ne naloží niti odloží ter za to po §. 7 e) ne more več zahtevati popolne prostosti, ker je zakoniti rok od 72 ur potekel.

§. 6.

Domače in tem enake tuje ladje parnice, katere po voznem naprej naznanem črtezi obdobjne (periodne) vožnje iz avstrijskih pristanov v določene

avstrijske pristane, ne dotikaje se tujih vmesnih pristanov, podimljejo da blago ali pa ljudi prevažajo, opravljajo pristanščino za vsako tako obdobjno vožnjo o povratu v prvoodhodni pristan, brez ozira na število pristanov, v katere o ti vožnji prihajajo in to pri nosilnosti od

26 do 100 bečev	2 krajcarja	} od bečve
101 „ 150 „	10 krajcarjev	
151 „ 200 „	14 „	
201 „ 300 „	16 „	
301 „ 400 „	20 „	
čez 400 „	25 „	

Ako parnica en in isti dan več takih obdobjnih voženj opravi, plača samo za eno vožnjo idočo pristojbino.

Pristojbina za obdobjne vožnje ladij parnic sme se tudi vselej na enkrat za cel mesec opraviti, če se pomorskemu oblastvu vzvidi, to dopustiti.

§. 7.

Pristansčine so oproščene:

- vse domače in tem prienačene tuje ladje, ki ne nesó čez 25 bečev, dalje domača za dovažanje blaga na ali raz ladjo, za vršbo ribarstva, za prevažanje svežih (frišnih) rib ali vade služeča plovila in barke, namenjene za notranjo vožnjo po pretokih (kanalih) in rekah, ki ne zavažajo na morje;
- ladje parnice, ki vlačijo kako ladjo ali se povračajo neposrednje v pristan, iz katerega so bile vlačee ladjo odrinile, če ne odložé niti naložé nič blaga, in to brez ozira na to, koliko časa ostanejo prazne v pristanu;
- avstrijska erarialna plovila, vse avstro-ogerske in tuje vojne ladje, potem plovila, katera so z veljajočimi ukazi in pod posebnimi uveti pristojbine odvezana, kakor zlasti jahte, če se z njimi ní opravil nikak trgovski posel;
- domača in tuja plovila, ki pridejo v pristan za to, ker niso več dobra za vožnjo po morji, da se ondi popravijo ali razpremijo, ali tudi razstavijo, če pri tem nič blaga ne odložé niti naložé;
- ladje, katere, ne naloživši niti odloživši nič blaga, v 72 urah po dohodu odrinejo, tudi če kakega obolevšega potnika vzprejmejo ali oddadó;
- vse na avstrijskih ladjarnicah delane ladje, tako v pristanu, kjer se oprem-ljajo, ali svojo opremo dovršijo, kakor tudi v onem pristanu, kje se začnó nakladati.

§. 8.

Šest odstotkov skupnega dohodka iz pristanščin teče v zalog za podporo pomorstva.

§. 9.

Pravica države, odmerjati iznose, kateri vsled nepravšne uporabe zakona celo niso bili poterjani ali ki so bili v premajhni izmeri vzeti, zastareva v enem letu, od dne, do katerega je bilo pristojbino opraviti.

V enakem roku smejo stranke zahtevati, da jim se povrne, kar bi bile pre-več plačale.

§. 10.

Pričujoča postava pride v moč 1. dne julija meseca 1883; tisti dan izgubé svojo veljavo vsi dozdanji propisi o odmerjanji in opravljanji pristojbin od bečev, za pomorsko zdravstvo, za majake (stolpe svetilnike) in kontumacijo.

§. 11.

Na ta čas, dokler traja colna in trgovinska zveza (člen VI postave od 27. junija 1878, Drž. zak. št 62), bodo v oziru na plačevanje pristanščine ogerske ladje in pristanišča enake avstrijskim.

§. 12.

Trgovinski minister ima nalog, to postavo zvršiti.

Na Dunaji, dne 10. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

109.

Postava od 10. junija 1883,

dovoljujoča dodatno neki kredit k preudarku o. kr. trgovinskega ministerstva na leto 1883, da se krila gališke transversalne železnice delati začnó.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo razhodkov trgovinskega ministerstva, ki v preudarku za leto 1883 ne stojé, gledé naprave kril gališke transversalne železnice, dovoljene s postavo od 28. februarja 1883 (Drž. zak. št. 22) dovoljuje se vladi, da more njih delo začeti, za leto 1883 2,000.000 gld. kredita z uporabo do konca marcija 1885.

Člen II.

Iznosi, kar jih bode treba za dodatni v členu I dovoljeni kredit, naj se vzamejo iz novcev v blagajni ležečih, a kolikor bi se to ne zdelo dopustno, naj se dobavijo z visečim dolgom, kateri se mora zadnji čas do konca marcija 1884 poplačati.

Člen III.

Zvršitev te postave je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 10. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

110.**Ukaz ministerstva za trgovino od 11. junija 1883,**

da se vvedó poštne nakaznice v prometu iz Avstro-Ogerske v Kanado v severni Ameriki.

Počenshi od 1. dne julija tega leta moči je s posredstvom švicarske poštne uprave iz Avstro-Ogerskega v Kanado v severni Ameriki pošiljati pod istimi uveti, kateri veljajo za promet s poštnimi nakaznicami v Zedinjene države severne Amerike.

Pristojbina za te poštne nakaznice, katere se smejo pri dajanji na pošto samo do Bazileje (Bazel) frankirati, iznaša 20 krajcarjev za vsoto do všttevno 20 gld. in po 10 krajcarjev več za vsakih nadaljšnjih 10 gld.

Švicarsko-kanadska taksa za nadaljšnjo odpravo od Bazileje do namenišča v Kanadi iznaša 20 cent. za vsakih 10 frankov ter se odbija od nakazanega iznosa.

V avstrijski bankovni valuti vplačana in po avstrijskih izmenjevalnih poštnih uradih na frankovno veljavo v zlatu preračunjena vsota preračunja se — odbivši švicarko-kanadsko nakaznino — po primeri od 5 frankov 15 cent. = 1 dolar zlata na dolarsko veljavo v zlatu.

Te na golicah za mednarodni promet izdajane poštne nakaznice naj pošiljavci napotujejo na švicarsko poštno, odnosno mandat-pisarno v Bazileji, t. j. to pisarno treba je na prednji strani golice, kjer so tiskane besede „auszuzahlen an“ naznaniti za nadpisanca ali adresata, dočim se mora resnični prejemnik poštne nakaznice z imenom in priimkom, značajem in potanko adresno (namenišče, grofovina in dežela ali provincija) na zadnji strani kupona razločno zapisati.

Ime in potanko adresno pošiljavca treba je na prednji strani kupona povedati.

Pino s. r.

111.**Ukaz ministerstva za trgovino od 12. junija 1883,**

da se vvedó poštni nalogi v prometu med Avstro-Ogerskim in nemškim cesarstvom.

Sporazumno s kralj. nemškim državnim poštnim uradom vvede se počenshi od 1. julija t. l. v prometu med avstro-ogersko monarhijo in Nemčijo postopek s poštnimi nalogi.

V oziru na zvrševanje tega postopka opominja se naslednje:

1. S poštnim nalogom moči je v prometu iz Avstro-Ogerskega na Nemško novce (denarje) do 400 mark (griven), in v prometu iz Nemškega na Avstro-Ogersko do 200 gld. avstr. veljave poterjevati.

2. Iznos, ki ga bode poterjati, treba je na poštnem nalogu povedati v veljavi tiste dežele, kateri se poterjevanje nalaga, torej pri poštnih nalogih iz Avstro-Ogerskega na Nemško v markah in pri poštnih nalogih iz Nemškega na Avstro-Ogersko v avstrijski veljavi.

3. Poštni nalog, kateremu se prilaga izkupiti se imajoči papir (listina terjatvi podlogo dajoča), pošilja se s priporočenim pismom. Pismo naj pošiljavec napoti neposrednje na tisto pošto, katera ima iznos poterjati.

Poštnemu nalogu se sme več pobotnic, menic, kuponov itd, priložiti, da jih ena in ista pošta poterja od enega in istega dolžnika; vendar skupna vsota poterjati se imajočega iznosa ne sme presežati 400 mark, odn. 200 gl. avstr. velj.

Več poštnih nalogov na različne dolžnike v eno poslatev zedinjati ni dopuščeno.

4. Pisma s poštnimi nalogi morajo se pri dajanju na pošto frankirati, ter se v polakšico dopušča uporaba pisemskih mark ali oštempljanih zavitkov, ki veljajo v izvorni deželi.

Ta pisma ne smejo biti čez 250 gramov težka.

Taksa za pismo s poštnim nalogom je vprav tista kakor za priporočeno pismo iste teže; iznaša torej za poštno-naložno pismo do 15 gramov teže na Avstro-Ogerskem 15 kr. in na Nemškem 30 fenikov, po tem za poštno-naložno pismo čez 16 do 250 gramov težko na Avstro-Ogerskem 20 kr. in na Nemškem 40 fenikov.

Te tak se ostajejo nedeljene upravi poštno-prejemnega ozemlja.

5. Priloge poštnega naloga morajo se v polnem iznosu izkupiti (rešiti). Delna plačila niso dopuščena.

6. Za poštna naloga iz Avstro-Ogerskega na Nemško naj se uporabljajo za c. kr. avstrijsko, odn. kralj. ogersko upravno okolijo tiskani obrazci, vendar mora oddajatelj tiskane kratice . . fl. . . kr. s peresom premeniti v: *Mark* . . . Za poštna naloga iz Nemškega na Avstro-Ogersko bodo se uporabljali obrazci, kateršni se rabijo v notranjem nemškem prometu.

7. Tam, kjer se poštna poslatve po pismonosih vročujejo, prikazujejo se adresatu poštni nalogi iz Nemškega, odn. izročajo se mu priloge poštnemu nalogu privite, ter poterjujejo novčne vsote v stanišči ali poslovalnici njegovi; a tam, kjer ni uvedena taka vročevalna služba, treba adresatom takisto priznati, da je komu došel poštni nalog, kakor to biva gledé priporočenih pisem in vozno-poštnih poslatev.

8. Poterjane iznose pošilja pošta, katera jih je poterjala, oddajatelju s poštno nakaznico, odbivši nakaznino, kar je pride v prometu iz Avstro-Ogerskega na Nemško. Poštno nakaznino je vsegdar izračunjati po tistem iznosu, kateri je bil poterjan od adresata poštnega naloga.

Iznose, ki se vsled poštnih nalogov iz Nemškega na Avstro-Ogerskem v avstrijski veljavi poterjajo, izračunjajo na marke, in iznose ki se vsled poštnih nalogov iz Avstro-Ogerskega na Nemškem poterjajo v markah, izračunjajo na avstrijsko veljavo v poštno-založnih nakaznicah avstrijski izmenjevalni uradi takisto, kakor to biva pri navadnih poštnih nakaznicah na Nemško, odn. iz Nemškega.

V izdatbo poštnih nakaznic, s katerimi se poterjevani iznosi pošiljajo naložnikom na Nemško, uporabljati je posebne, z oznamenilom: „Internationale Auftrags-Postanweisungen (Mandat de recouvrement de poste international)“ predvidene obrazce na sivem papirji (tiskanica st. 434/B), ter naj poštni urad, kateri izdaje nakaznico, na kuponu pod tiskanimi besedami: „Name und Wohnort des Absenders etc.“ zapiše ime in stanovišče tega, kateri je na poštni nalog plačal.

A če hočejo, naložniki lahko tudi sami priložé poštnemu nalogu mednarodni obrazec poštne nakaznice, na katerem je uže zapisano ime in stanovališče pošiljatelja in prejemnika poštne naloga, odn. nakaznice, da se uporabi, kadar je treba poterjati iznos poslani, ali ne sme se vendar v teh obrazcih vpostaviti iznos terjatve niti se sme naprej vzprejeti poština za poštne nakaznice.

9. Na poštni nalog moči je plačilo pri oddajni pošti ali precej opraviti v roko poštnega služnika, kateri vročbo zvršuje, ali pa, če naložnik ní zahteval, da bi mu se poštni nalog precej nazaj poslal, v 14 dnevih po predložbi poštne naloga, odnosno po opravljenem priznanilu.

10. Poštnemu nalogu priložene papirje, katerih izkup ní bil mogoč, treba je brez troškov in pod priporočilom naložniku nazaj poslati.

11. Poštne uprave odgovarjajo za odpravo pisem s poštними nalogi takó, kakor za kako drugo priporočeno pismo, a za poterjani iznos v istem obsegu, kakor za iznose na poštno nakaznico vplačane. Nasproti poštne uprave ne prevzemajo nikakega poročstva za to, da se poštni nalogi pravočasno adresatom pokažejo ali nazaj pošljejo, kakor tudi ne jemljó na se nikake dolžnosti za kako zakesnitev v pošiljanji poštno-naložnih nakaznic.

12. Da bi se poštni nalogi pošiljali za adresatom iz izvirnega v kako drugo namenišče, to ní dopuščeno.

Pino s. r.